

Hamar og Hedmarken Turistforening
Strandgata 45
2317 HAMAR
Att. Margrete Ruud Skjeseth

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linnea Karoline Vereide, 61266062

Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat - Dispensasjon - vedlikehold, merking og skilting av turstier

Statsforvalteren i Innlandet gir Hamar og Hedmark Turistforening v/Margrete Ruud Skjeseth tillatelse til å vedlikeholde merking og skilting av eksisterende stier i Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven og § 5 punkt 5 i verneforskriften. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Søknaden

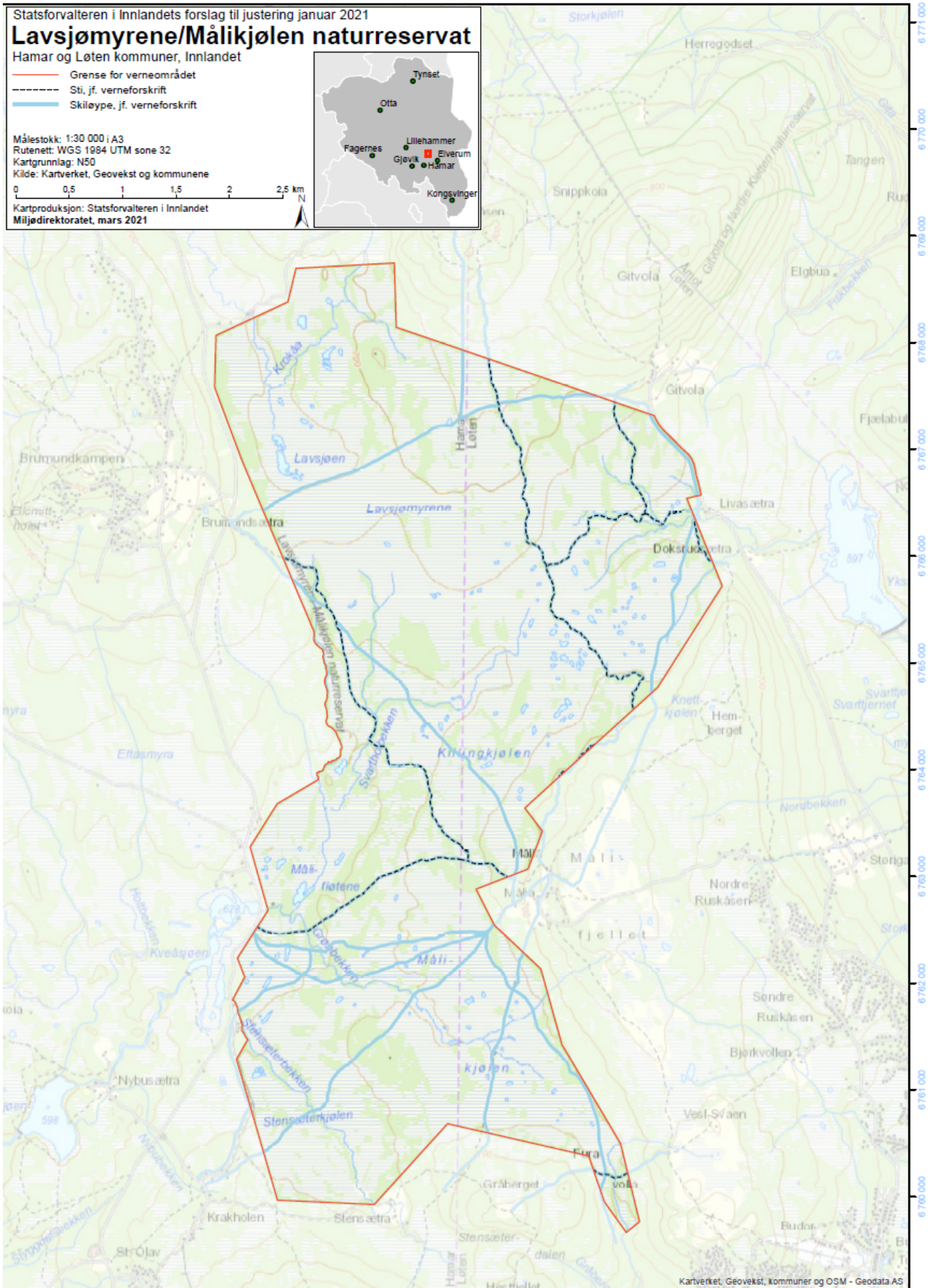
Vi viser til deres søknad av 1. juli 2021 angående tillatelse til å gjennomføre normalt vedlikehold på stier som Hamar og Hedmarken Turistforening (HHT) har i Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat i Løten og Hamar kommune.

I verneforskriften er det kun to navngitte stier som kan vedlikeholdes uten dispensasjon og det er Brumundsætra – Målia og Kveådammen – Målia. HHT har flere merkede stier som de har hatt lenge og som det er nødvendig for ferdselen å kunne gjennomføre normal rydding på. Disse stiene er i hovedsak i Løten kommune og kan se på kart side to markert med svart stipling som er utarbeidet av Statsforvalteren.

Normal rydding vil si å vedlikeholde merking og skilting, rydde bort vindfall/toppbrekk som ligger midt i stien (det kan i enkelte tilfeller være nødvendig å bruke motorsag), vedlikeholde bruer og enkle klopper m.m. Hvis det skal legges flere klopper i spesielt våte områder kjøres disse inn med løypekjører på vinteren og blir lagt igjen på avtalt sted og tatt igjen av dugnadsfolk hos HHT når det er barmark. Det er nødvendig å følge med klopper som er lagt så de ikke gror nedover i myra. Da må de løftes opp igjen.

HHT har stifaddere på dugnad i hele stinettet som er på over 700 km merkede stier i Hamar, Løten, Stange og Ringsaker. Arbeidet koordineres av en leder i hver kommune som igjen sitter i vårt sentrale sti- og løypeutvalg og lederen for dette utvalget sitter i HHTs styre.

Det søkes om en flerårig tillatelse.

Lovgrunnlag

Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat ble opprettet 7. desember 2001. Formålet med fredningen er å bevare i naturtilstand og som landskapselement et stort, intakt myrlandskap av internasjonal verneverdi, satt sammen av strengblandingsmyrer og minerotrofe¹ strengmyrer, bakkemyrer og flatmyrer, med tilhørende vegetasjon og fauna, særlig fuglelivet.

1 Mineotrof myr er myr/myrvegetasjon som får tilført grunnvann som har vært i kontakt med mineraljord.

I henhold til verneforskriften § 3 punkt 1 er vegetasjon, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Videre er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse, jf. § 3 punkt 2.

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for nødvendig rydding av følgende trase for turstier: Brumundsætre – Målia og Kveådammen – Målia, jf. § 4 punkt 8. Videre kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til skilting av skiløyper og turstier nevnt i § 4, nr. 7 og nr. 8, jf. § 5 punkt 5.

Etter gjennomgang av verneforskriften er det ikke hjemmel til å gjennomføre vedlikehold, merking og rydding av andre stier i reservatet, og søknaden må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven (nml.) hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat er et stort, intakt myrlandskap av internasjonal verneverdi satt sammen av strengmyrer, bakkemyrer og flatmyrer og med et særlig rikt fugleliv. Naturreservatet utgjør, sammen med Endelausmyrene naturreservat og Brumundsjøen - Harasjømyra naturreservat, et Ramsar-område, Hedmarksvidda våtmarkssystem.

Det er registrert en rekke fuglearter i naturreservatet, som følgende rødlistede arter: lirype (NT), storspove (VU), hønsehauk (NT), fiskemåke (NT), sivspurv (NT), gjøk (NT), taksvale (NT), vipe (EN), hettemåke (VU), vierspurv (CR), dobbeltbekkasin (NT), brushane (EN) og vepsevåk (NT). I tillegg er blant annet følgende arter registrert: dvergalk, storlom, spurveugle, perleugle, hornugle, jordugle, trane, haukugle, tårnfalk, krikkand, stokkand, toppand, kvinand, laksand, heilo, smålom, musvåk, gulerle og gluttsnipe. Av mose, sopp og lav er det blant annet registrert trøssåtemose, fjelltorvmose, gulmøkkmose, brun kamfluesopp, tjærekjuke, olivenbrun vokssopp, flatklokkehatt, tofargelakssopp, tussehatter, ulvemelk og sennepslørsopp. Den nordlige delen av naturreservatet er også en del av beite- og leveområde for Rondane villreinen.

Statsforvalteren vurderer at kunnskapsgrunnlaget om de naturfaglige verdiene i området er gode, blant annet gjennom arbeidet med en forvaltningsplan og tilhørende fagrapporter, samt gjennom Naturbase, InnlandsGis og Artsdatabanken, jf. nml. § 8. Nml. § 9 «føre-var-prinsippet» vektlegges her i liten grad.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår tiltak i verneområder som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. Det er derfor viktig å vurdere hvilke følger dispensasjonen kan få for framtidige

søknader på lignende tiltak. Det går flere stier igjennom Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat som vedlikeholdes av HHT. I henhold til verneforskriften er det kun to av disse stitraseene som kan vedlikeholdes uten dispensasjon. Både Statsforvalteren i Innlandet og HHT er enige om at det er flere stier i reservatet som bør kunne vedlikeholdes, ryddes og merkes uten dispensasjon og med hjemmel i verneforskrift. Statsforvalteren har våren 2021 oversendt et forslag til revidert verneforskrift og vernekart for Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat til Miljødirektoratet for vurdering om en kan gjennomføre disse endringene. Ved en revidering vil trolig også disse stiene kunne vedlikeholdes uten dispensasjon: Målia – Synsåsen, Målia-Gitvola og Furavolla. Stiene er vist som svarte stiplede linjer på kart side 2. Da det enda ikke er avklart om disse endringene blir en realitet, må derfor søknaden behandles etter § 48 i naturmangfoldloven.

Statsforvalteren vurderer at det omsøkte tiltaket ikke vil ha en for stor belastning enkeltvis eller samlet sett for reservatet og økosystemet. Vi forutsetter at merkingen og skiltingen vil bli utført etter DNT merkehåndbokas retningslinjer, og at vedlikehold og rydding av stinettet kun utføres i slik grad at de er fremkommelig for turgåere. Trær, busker og annen vegetasjon vil i liten grad bli påvirket av tiltaket. Det er kun vegetasjon i stien og/eller små kvister/greiner som strekker seg over stien eller nedfallstrær som kan fjernes. Ved rydding av vegetasjon/kvister/nedfallstrær langs stien kan det benyttes ryddesag, øks eller motorsag, og vi forutsetter at utstyret fraktes inn til fots. All vegetasjon skal legges igjen i reservatet, nært stinettet. Større trær skal ikke felles. Statsforvalteren vurderer at tiltaket vil være lite inngripende på vegetasjonen i naturreservatet at det ligger innenfor rammen av hva området tåler av belastning, jf. nml. § 10. Nml. §§ 11 og 12 er ikke vurdert som relevant i denne saken.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket ikke vil medføre en uheldig presedens, da HHT har vedlikehold og ryddet disse stiene i flere år uten tegn på negativ påvirkning på reservatet.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Hamar og Hedmark Turistforening v/Margrete Ruud Skjeseth tillatelse til vedlikehold, merking og skilting av eksisterende stier i Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven og § 5 punkt 5 i verneforskriften for Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat. Følgende vilkår er knytt til tillatelsen.

1. Tillatelsen er gyldig fra dags dato og ut 2024.
2. Merking og skilting skal utføres i henhold til DNT merkehåndbokas retningslinjer og skilthåndboka.
3. Vedlikehold/rydding av stiene skal avgrensnes til vegetasjon i selve stien, greiner/kvister som strekker seg over stien og eventuelle nedfallstrær som blokkerer stien. Stiene skal ikke ryddes i slik grad at den blir bredere enn nødvendig for å være fremkommelig.
4. Arbeidet skal utføres manuelt og ved hjelp av utstyr som ryddesag, øks eller motorsag.
5. Det skal ikke felles større trær.
6. Greiner/kratt/nedfallstrær som fjernes fra stiene skal legges igjen i reservatet nær stinettet.
7. Det skal ikke benyttes motoriserte kjøretøy i forbindelse med ryddingsarbeid/vedlikehold.
8. Denne tillatelsen skal medbringes i felt når det utføres vedlikehold/rydding/merking og/eller skilting, og skal kunne vises på oppfordring til Statens Naturoppsyn.

Denne dispensasjonen gjelder kun i forhold til verneforskriften for Lavsjømyrene/Målikjølen naturreservat. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

LØTEN KOMMUNE Postboks 113 2341 LØTEN
SNO

HAMAR KOMMUNE Postboks 4063 2306 HAMAR